

Tahrip Edilen Kavramlarla İfsad Edilen Toplum

Toplumlari bir arada tutan şeylerin başında, inanç ve fikir birliği gelir. Toplumu oluşturan insanların inancı ve zihin dünyasını ifade ederken kullandığı kavramlar, toplumları şekillendirir ve sürekliliklerini sağlar. Toplum bu konuda kendi kültür, gelenek ve göreneklerinden beslenirse, tüm dünyayı kasıp kavuran kavramlar karmaşasından çok etkilenmeden gelecek nesillerine kendisi yön verir. Fakat kültürel ve kavramsal erozyon, bir milletin içine girerse, tahribatın büyüklüğü de o derece fazla olacaktır.

Şu bilinen bir gerçektir ki, bütün ilimler önce kavramlarla başlar. Allah'ın kelamı Kuran ayetlerine baktığımızda bu mesele şu ayet ile gündemimize getirilir:

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا

“Allah, Âdem'e bütün isimleri öğretti.” [Kuran, Bakara, 31]

Allah (cc.) Âdem (a.s.)'a bütün isimleri, yani maddî ve mânevî varlıkların, kavramların isimleriyle bunların özelliklerini veya isim verme, dil icat etme kabiliyetini öğretmiştir. Yani Adem (as.)'ın yeryüzüne indirilmeden önce kendisine öğretilen ilk şey kavramlardır.

Kavram, nesnelerin tanımının zihindeki ifadesidir. Kavramları kirlenen, dejenerasyona uğrayan toplumlar, kendi üzerlerinde daha etkin olan toplumların etkisi altına girer. Bu sebeple Peyami Safa, “Bir milleti yok etmek isterseniz askerî istilâya lüzum yoktur. Ona tarihini unutturmak, dilini bozmak, dininden soğutmak ve dolayısıyla mânevî değerlerini, ahlâkını soysuzlaştırmak kâfîdir.” demiştir.

Toplum olarak kendimizi konumlandığımız yer, konuşmanın içeriğini belirler. Konuşlandığınız yer konuşmanın dilini, yerini, yönünü tayin eder. Konumlandıkları yeri bilemeyenler neyi konuştuklarını, nereye koştuklarını asla bilemezler. Nereye, nasıl yürümeleri, koşmaları gerektiğini de asla kestiremezler.

Mesela hümanizm dediğimiz kavram, Mevlana'dan Yunus'tan iki yüz, üç yüz yıl sonra şekillenmiş, ortaya çıkmış olmasına rağmen, bu güzide insanlar, batının fikir dünyasının ürettiği bir kavramın içine sığdırılmaya çalışılmaktadır. Bunun adı anakronizmdir yani değişik çağlar birbirine karıştırılmaktadır. Yani biz Mevlana'yı, Yunus'u onlardan üç asır sonra ortaya çıkan bir kavramla, onlardan sonra gerçekleşmiş bir şeyle açıklamaya çalışırsak, kavramlar içinde boğulur, toplumun ifsadında da rol almış oluruz. Eğer bir toplumun sorunlarını anlamak, anlamlandırmak istiyorsak, bu toplumda işleyebilecek, karşılığı olabilecek kavramlarla düşünmemiz gerekmektedir. Başkalarının kavramlarıyla kendi dünyamızı kuramayız. Başkalarının kavramı bizi ancak, başka bir toplumun nesnesi olur. Bunun en somut örneği, medyanın ürettiği “sanal gerçeklik”tir. Medya, bir olayı nasıl kurgular ve sunar, o olay böyle gerçeklik kazanır hale gelmiştir. Bu sebeple medya için “izleyiciye yöneltilmiş bir silahtır” denilir. Dolayısıyla artık sanal olan"ın, kurmaca olarak imal edilenin hakim olduğu bir dünyada

yaşadığımızı söyleyebiliriz. Bir durumu açıklamak için kullandığımız kavramların sanal olması, yaşanan gerçekliği açıklayamaması sonucunu doğuracaktır.

Kullandığımız kavramların, bu toplumda bir karşılığı yoksa; karşılığı olmayan kavramlarla toplumun sorunlarını açıklayabilmemiz elbette ki mümkün olmayacaktır.

Bugün batı dünyasının ve özelde kilisenin gündeminde olan “deizm”’in çıkış sebebi, Hristiyan dünyasının kabul ettiği “teslis” inancıdır. İnandıkları tanrının; Baba, oğul ve kutsal ruh’tan müteşekkil olduğunu söyleyen kiliseye, toplumun gösterdiği tepkinin batıdaki adı, deizmdir. Zira Allah inancı fitridir. O kişiler bu inancı terk edemedikleri fakat, kilisenin takdim ettiği Allah inancını da reddettikleri için deist olduklarının ifade ederler. İşte batı dünyasının yaşadığı bu kaosu, Müslüman bir topluma entegre etmeye çalışan insanların niyetleri hiç de iyi değildir. Zira deizmin dinamiklerinin, yaşadığımız bu toplumun içerisinde bir yeri yoktur.

Kavramları doğru kullanmakta ısrarlı olan toplumlar, idealisttir. İdealist toplumlar nerede durduğunu, neyi temsil ettiğini, nereye doğru yürümesi gerektiğini, hangi dini ve ahlaki kurallar çerçevesinde yaşaması gerektiğini bilirler.

AYDIN

Günümüzde toplumların önünden yürüyen insanlar maalesef, o toplumun içinde yetişen aydınlar değil, yabancı toplumların bünyesinde yetişmiş, farklı toplumların değerlerini bir sünger gibi içine çekmiş ve sindirmiş, sanatçılar (!), şarkıcılar ve sporculardır.

Malı, mülkü, parası, makamı, şöhreti ile gündem olan sporcu, şarkıcı, sinemacılara “aydın” denilemez. Aydın kelimesi günümüzde, ne "entelektüel", ne de eski dilde kullanılan "münevver" kelimesinin yerini tutmaktadır. Gerçek aydın, bilgi ve eğitimi toplumun her kesimine yön verebilecek eğitime sahip olan, içine doğduğu çevrenin düşünce dünyasını, yine o dünyaya ait kavramlarla tanımlamaya çalışan, hakkı ve hakikati söylemekten çekinmeyen, eleştirebilen, sorgulayan, aklı ile birlikte gönlünü rehber edinen, çözüm öneren, yetiştiği ortamla barışık olan kimsedir.

KUR’AN İSLAM’I

1902 yılında Abdullah Çekrâlevî tarafından “ehlü’z-zikr ve’l-Kur’ân” adıyla İngiliz işgalindeki Hindistan Lahor’da ortaya çıkmıştır. Bu ekolün en belirgin şahsiyeti Seyyid Ahmed Han olmuş ve o da Muhammed Abduh ve M. Reşîd Rızâ’nın Kur’an’a vurgu yaparak hadise eleştirel açıdan yaklaşımları çağdaşlarına zemin olmuş, yine aynı eğilimler Osmanlı coğrafyasında ve Kuzey Afrika’da da İngiliz işgalindeki bölgelerde görülmüştür. Maalesef bugün aynı fikirler yeşertilmek istenmektedir. Fakat Ümmet-i Muhammed’in feraset ve basireti bu tarz sapkın görüşlere ehemmiyet vermeyecektir. Zira o günden bugüne görülmektedir ki, bu tarz görüşler sebebiyle ümmet tefrikaya düşürülmüş ve göz göre göre lime lime parçalanmıştır.

Bu ve benzer fitnelerin önüne geçmek üzere Hz. Peygamber Efendimiz:

رَسُولِهِ. وَسُنَّةَ تَعَالَى، اللَّهُ كِتَابَ بِهِمَا تَمَسَّكْتُمْ مَا تَضِلُّوا لَنْ أَمْرَيْنِ فِيكُمْ تَرَكْتُمْ

"Size iki şey bırakıyorum. Bunlara uyduğunuz müddetçe asla sapıtmayacaksınız: Allah'ın Kitab'ı ve Resûlünün sünneti." (Muvatta, Kader, 46)

Zira Rasulullah (as.)'ın DİN adına söylediği her şey vahyin ürünüdür. Allah bu hakikati şöyle ifade eder:

{وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ {النجم/3} إِنَّ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ {النجم/4}

"Battığı zaman yıldıza andolsun ki, arkadaşınız (Muhammed) sapmadı ve bâtila inanmadı; o, arzusuna göre de konuşmaz. Onun sözleri vahyedilenden başkası değildir." (Necm, 1-4)

Efendimiz (as.)'a inen ayetleri o ashabına okur sonra da ayetleri nasıl yaşayacaklarını onlara gösterirdi.

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ

وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

Maide, 67 ve Nahl, 44 ayetlerinde de zikredildiği gibi Kur'an buna "tebliğ" ve "teybin" der. Yani Son Peygamber, kendisine gelen vahyi insanlara tebliğ eder sonra da açıklardı. İşte Onun bu açıklamaları, ashab-ı güzîn tarafından bizlere aktarılmış, Rasulün ağzından duyulan Allah kelamı, yine o rasulün kendisine ait sözlerle (hadis-i şerifler) bizlere izah edilmiştir. Hadis-i Şerifleri reddeden, hatta "biz Allah'a itaat ile emrolunduk, rasule itaat şirktir" diyecek kadar yoldan çıkan "Kurancılar" hareketine karşı Müslümanlar teyakkuza olmalı, İslami sohbetleri ehlinden dinlemeye özen göstermelidir.

"Ey Peygamber! Rabbinden sana indirileni tebliğ et. Eğer bunu yapmazsan, O'nun verdiği peygamberlik görevini yerine getirmemiş olursun." (Maide, 67)

"Sana da bu zikri (Kur'an'ı) indirdik ki, kendilerine indirileni insanlara açıklayasın." (Nahl, 44).

وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا

"Rasul size ne vermişse onu alın ve size neyi yasaklamışsa ondan kaçınınız." (Haşr,7) ayeti kerimesi de bizi Son Peygambere yönlendirir. Zira o kendisine nazil olan ayetleri okumuş ve açıklamalarını da ümmetine noksansız bir şekilde yapmıştır. Bu hakikati ifade eden başka bir ayeti kerime de ise şöyle buyrulur:

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ

"Doğrusu Zikri biz indirdik, onun koruyucusu da elbette biziz." [Hicr, 9]

Ayeti kerimede kullanılan "zikir" kelimesi bize her şeyi çok açık bir şekilde ifade etmektedir. Zira bu ayeti izah eden İmam Şafi (r.aleyh) ö.204 zikre dikkatimi çekerek, bu kavramın İslam'ın tüm hakikat ve ahkâmını ifade ettiğini bizlere söylemektedir. Zira İslam, Kuran ve Sünnet bütünlüğü içinde doğru anlaşılır. Çünkü Kuran yapılması gerekenleri emrederken, sünnet de bu emredilenlerin nasıl uygulanacağını bizlere izah eder. Mesela; Kuran namaz kıl, der. Nasıl kılınacağını Rasul anlatır. Kuran zekat ver, der. Hangi orandaki zenginlikten, hangi malda, ne kadar verileceğini Rasul anlatır. Kuran hac yapın, der. Rasul, haccın ne zaman ve nasıl yapılacağını bizlere anlatır. Kuran gusûl ve namaz abdesti alın der. Rasul bunların nasıl alacağını ve nelerin abdest bozacağını Ümmeti Muhammede izah eder. Kuran oruç tutun, der. Rasul hangi vakitlerde ve nasıl tutacağımızı, nelerin orucumuzu bozacağını izah eder. Bu ve bunlara benzer bir çok sebeple, yukarıda zikrettiğimiz ayet-i kerimede ifade edilen Allah'ın koruduğu şey, Din-i Mübin-i İslam'dır. Yani İslam'ın temel iki esası, Kuran ve Sünnet'tir.

ÇAĞDAŞ

Müslüman, inandığı dini yaşadığı çağa da yaşatarak çağdaş olmalıdır. Yani insanların ferdi ve sosyal hayatları için ideal olan İslâm Dini ile çağdaş olmaya çalışmalı, geçmişte İslam'ı yaşayan güzide insanların yaşantısına hayran olmakla yetinmemeli, o örnek yaşam tarzını bugün de gerçekleştirmeyi bir görev bilmeli ve çağdaşlığı böyle anlamalıdır. Çağdaşlık, batılılaşmak, Amerikalı veya Avrupalı gibi olmak, opera veya klasik müzik dinlemek, batıdan gelen modaya göre giyinmek, sokaklarda köpek gezdirmek, şeklinde asla anlaşılmalıdır. Zira batının her sömürgesinde böyle sahte çağdaş ve aydın sınıfı yetiştirilmiş ve bunlar kendi kültüründen kopup kendi halkından tiksinen, kendi kültürüne yabancı tipler yetiştirilmiştir. Çağdaş olmayı, çıplaklık, cinsel özgürlük ve alkol kullanmak diye anlamak, bu topraklarda yaşayan Anadolu halkına karşına yapılmış en büyük ihanettir. Çağdaş olmak, batılı biri gibi görünmek demek, değildir. Çağdaş olmak demek, özgürleşerek tercih ettiğimiz kulluğumuz, ahlakımız, davranışlarımız ve tüm insanlığa örnek oluşumuzla, yaşadığımız coğrafyaya ve zaman dilimine İslam'ın hakikatlerini söyletebilmek demektir. Teknoloji sahibi olmak hiçbir toplumu medenileştiremez. Zira tecrübe ile sabittir ki, 1. Ve 2. Dünya Savaşlarında 100 milyon insan, teknoloji ile öldürülmüştür. Irak, Suriye, Yemen, Doğu Türkistan, Filistin, Afrika, Kırım, Karabağ, Bosna Hersek vb. ülkeler teknoloji ile işgal edilmiş, yer altı kaynakları teknoloji ile çalınmış, insanları teknoloji ile katledilmiştir. Medeni olmak demek, ahlaklı olmak, olarak anlaşılmalıdır ve insanlık tarihinde en yüksek ahlaka sahip olan, en kibar, en medeni, en merhametli, en adil olan da Peygamberimiz Hz. Muhammed (as.)'dir. Bu sebeple medeni olmak, Allah'ın elçisini örnek alabilmenin ölçüsüdür. Medeniyete en uzak insanlar da O'na (sav) ve insanlığa getirdiği Kitaba, adalete ve merhamete düşman olan insalardır.

HOŞGÖRÜ

Bir düşüncenin veya konunun anlatılmasında ve anlaşılmasında kelime ve kavramların, büyük önemi vardır. Kelime ve kavramların içerdiği manalar iyi anlaşılırsa, anlatılmak istenilen fikir ve görüş daha da iyi kavranır. Aksi taktirde, o fikrin yanlış ya da eksik anlaşılması söz konusu olabilir. Allah (cc.) kavramlar üzerinde durmamızı şu örneği vererek bizlere öğretir:

“Ey iman edenler, ‘Râi’nâ’ (bizi gözet) demeyin, ‘unzurnâ’ (bize bak) deyin ve dinleyin.”

Yahudiler arasında birbirine sövmek için kullandıkları meflhur bir kelime vardı; “Râinâ”. Bu tabir Arapça “bizim çoban” demek olduğu gibi, ibrânî ve Süryânî dilinde “dinle a dinlenmeyesi” gibi hakaret ve alaya alma manası ifade eden bir kelime idi. Yahudiler, Müslümanların Hz. Peygamber’e “rai’nâ” demelerini fırsat bilip ağızlarını eğerek bükerek, sövmek ve hakaret kastiyle “râinâ” demeye başlamışlar, Müslümanların da Hz. Peygamber’e bu şekilde hitap ettiklerini iddia etmişlerdi. İşte kavramlara dikkatimi çeken yukarıda zikredilen ayetin nuzul sebebi bu idi.

Müsamaha arapça kökenlidir; yumuşak davranmak anlamına gelen “semeha” kökünden gelen bu kelime kolaylaştırmak, yumuşak davranmak, düşmanlıkta, kavgada, sözlü mücadelelerde, genişlik ve kolaylık göstermek anlamlarına gelir. Arapça müsamaha sözcüğünün Türkçe’ye “hoşgörü” olarak tercümesinin yanlış olduğu, Kur’ân’da geçen afuv (affetme, bağışlama), safh (güzel muamele etme, aldırış etmeme) kelimeleri ve hadislerde geçen müsamaha (kolaylık gösterme, yumuşak davranma, düşmanlıkta ileri gitmeme) sözcüğü ile çeliştiği görülür.

Kur’ân ve Sünnette “hoşgörü” kavramı geçmemekte aksine müsamaha terimi bulunmaktadır. Kur’ân ve Sünnette kimin ve neyin hoşgörüleceği en açık şekilde gösterilmiştir. Allah Teâlâ, neden razı olduğunu, nelerden hoşnut olmadığını Kur’ân’da açıkça belirtmiştir. Allah’ın yasakladığı şeyi yapanlar “hoş” görülmez ama o kişiye “müsamaha” edilebilir.

KULLUK VE ÖZGÜRLÜK

Gerçek özgürlük, Rabbe kullukla başlar. Özgürlük çoğu insanın elde etmeye çalıştığı büyük bir değerdir. Onun için hakkında ne söylemler geliştirilmiş ne mücadeleler verilmiş, uğruna ne büyük bedeller ödenmiş, hasreti için ne gözyaşları dökülmüş, onu kazanma ve koruma adına ne acılara katlanılmış bir hedeftir özgürlük.

Kulluğun sembolü tevhittir. Tevhid, “Bir olanı birlemek”, şuurlu ve bilinçli bir şekilde “Lâ ilahe illallah” demektir. İnsan “lâ” diyebildiği kadar özgürdür. Bütün sahte ilahlara, güç ve mülk sahiplerine, dayatılan tüm batıl fikir ve ideolojilere, nefsin tüm arzu ve isteklerine, insana pranga vurmaya çalışan her şeye ama her şeye “Lâ” diyebilmek özgürlüğün en önemli göstergesidir. Böyle olduğu için bütün peygamberler muhataplarına “lâ” dedirtmeye çalışmışlardır. Son peygamber olan Efendimiz (sas) de 23 yıl boyunca: “Lâ deyin kurtulun!” demiştir. “Lâ ilahe illallah” diyen biri tüm sahte ilahlardan kurtulmuş ve sadece Allah’a kul olmuştur. Allah’a kul olan O’nun haricinde hiçbir şeye kul olmayacaktır. Böylece şeref kazanacak, izzeti kuşanacak, istigna duygusunu elde edecek, kimselere boyun eğmeyecek; bundan dolayı da hürriyeti elde edecek, yani özgürlüğün gerçek olanına erişecektir.

Bu gerçek özgürlüğün tadına varan bütün köleliklerden kurtulacak, her türlü korkudan emin olacak, sahte ve sanal özgürlükleri asla hakikat zannetmeyecek, gerçekleşmesi mümkün olmayan hayallerin ve sevdaların peşinden koşmayacaktır.

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

“Ben cinleri ve insanları, ancak Bana kulluk etsinler diye yarattım.” (Zâriyât 51/56). ayeti tüm insanlığı özgürlüğün adresini vermektedir. Diğer bir ayette dikkatimiz şöyle çekilir:

أَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ {البلد/8} وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ {البلد/9} وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ {البلد/10} فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ {البلد/11} وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ {البلد/12} فَكُ رَقَبَةً {البلد/13}

“Ona iki göz, bir dil, iki dudak vermedik mi? Ve ona iki yolu da göstermedik mi? Fakat o, sarp yolu göze alamadı. O sarp yol nedir, bilir misin? Köleleştirilmiş olanı âzat etmektir.” [Beled, 8-13]

Bu sözün dünyada karşılık bulması için önce bizim kulluk ile özgürleşmemiz, bize ayak bağı ve pranga olan tüm şirk ve unsurlarından, günahın her çeşidinden, dünya sevgisinden kendimizi kurtarmamız, sonra da bu özgürlük çağırısını bütün bir insanlığa ulaştırmamız gerekmektedir.

FİTNE

Fitne kelimesi, sözlükte “altın ve gümüş gibi değerli madenleri saflığını anlamak için ateşte eritmek” mânasına gelen fetn (fütûn) kökünden türemiştir. Klasik sözlüklerimizde ise: “Sınama, maddî ve mânevî sıkıntı, üzüntü, belâ ve felâketle imtihan etme.” Manalarına dikkat çekilmektedir. “Allahım, fitnelerden sana sığınırım!” diyen birine Hz. Ömer’in, “Rabbinin sana mal ve evlât vermesini istemiyor musun?” dediğini hatırlatır ve onun bu sözyle,

وَاعْلَمُوا أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ

“Mallarınız ve evlâtlarınız sizin için birer fitnedir” (Enfâl, 28) meâlindeki âyeti kastettiğini belirtir. Bu açıklamalar da fitnenin bazen hayır görünen şeylerden bazen de kötülüklerden kaynaklandığını göstermesi bakımından ilgi çekicidir.

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانِ الْمُبِينُ {الحج/11}

“İnsanlar içinde kimileri vardır ki, Allah’a şartlı olarak kulluk eder; öyle ki kendisine bir iyilik denk gelirse bundan pek memnun olur, ama başına bir fitne gelse hemen haktan yüz çevirir. Böyleleri dünyasını da âhiretini de yitirmiştir ve gerçek hüsrân işte budur.” (Hac, 11)

Bu itibarla, fitne, İslâm’ın emrettiği hakikatlerden uzak durmak, şeytan ve şeytanlaşmış insanların ahlakların, tavırlarına ve davranışlarına yakınlaşmaktır.

DİNDARLIK

Din-dâr, biri Arapça diğeri Farsça iki kelimedenden oluşan Türkçe bir sözcüktür. Dine sahip olma, bir dini benimseme anlamına gelir. Sosyologlar dindar kimseyi şöyle tanımlarlar: Bir kutsala inanan, inançları gereği işler yapan ve dinî bir grubun üyesi olan kimse, dindardır.

"Lâ-ilâhe illallah, Muhammedun Rasulullâh" diyen kişi, Allah"ın yeryüzündeki hâkimiyetini ve Muhammed'in (as.) de örnekliliğini kabul etmiş demektir. Bu kabulü gösteren insan bir anlamda dindar bir insan olmuştur. Ne var ki, sadece bu sözü söyleyen insanınla, Hz. Peygamber'in, Hz. Ebubekir'in, Hz. Ömer'in dindarlıkları arasında dünyalar kadar farkın olacağı da açıktır. Yani dindar insan, aynı zamanda iyi bir müslüman demektir. Müslümanın yani dindar insanın tarifi Kuran'ı Kerim'de şöyle geçer:

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ

“Müminler ancak o kimselerdir ki, Allah ve Rasûlü'ne iman ederler, sonra imanlarında en küçük bir şüpheye düşmezler, malları ve canlarıyla da Allah yolunda cihâd ederler.” (Hucurat, 15)

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ {الأنفال/2} الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ {الأنفال/3} أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

“Gerçek mü'minler ancak o kimselerdir ki, yanlarında Allah anıldığı zaman kalpleri ürperir, kendilerine Allah'ın âyetleri okunduğu zaman bu onların imanını artırır. Gerçek müminler işte onlardır. Rableri katında onlar için yüksek mevkiler, bağışlanma ve değerli rızık vardır. ” (Enfal, 2. 3.)

Dindar insanın en kısa tarifi: Yapacağı her işte, yaratıcısı olan Allah'ı düşünüp ona göre davranan kimsedir. Dindar, hakkaniyet sahibi, adaletten sapmayan, merhametli olan, mazlumun ve mağdurun yanında olan, haram para yemeyen, iffetini Allah'ın murad ettiği gibi koruyan, anlayışlı, vefalı, zarif, kitabını ve hayatı okuyan, sahtekarlıktan, korkaklıktan uzak duran, İslâm'ın şartlarını yerine getiren kişidir.

TESETTÜR

Kur'an'da genel anlamda giyinme ve korunma amaçlı giysi libas kelimesiyle ifade edilir. Örtünmenin karşısında “teberrüc” kelimesine atıf yapılmakta, “dikkat çekme ve kendini gösterme” demek olan, bir yönüyle teşhir sayılan teberrüc yasaklanmaktadır.

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ {النور/30} وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ... {النور/31}

Tesettürün ilk ve son merhalesi şöyle zikredilmektedir:

“Mümin erkeklere söyle, gözlerini haramdan sakınsınlar ve iffetlerini korusunlar. Bu onlar için daha arındırıcıdır. Allah onların bütün yaptıklarından haberdardır.” (Nûr, 30) buyurulmuş, sonrasında da “

Mümin kadınlara da söyle, gözlerini haramdan sakınsınlar ve iffetlerini korusunlar. Dışarıda kalan (el, yüz ve ayakları dışındaki yerlerini örtsünler, ziynetlerini göstermesinler. Başlarındaki örtüyü de yakalarının üzerine salsınlar.” (Nûr, 31) denilmektedir. İki âyetin ortak noktası gözleri kısmak yani başkasının mahremine bakmamak ve avret yerlerini örtmekle ilgili emrin hem erkekler hem kadınlar için tekrarlanmış olmasıdır. Efendimiz (as.) baldızı Esmâ’ya hitaben, “Esmâ, bir kız ergenlik çağına gelince onun –ellerini ve yüzünü göstererek– şuralarından başka yerlerinin görülmesi câiz değildir” buyurmasıdır (Ebû Dâvûd, “Libâs”, 31). Bizim için ölçüdür.

İslâm öncesinde kadınların “baş, boyun, gerdan ve kısmen göğüsü” açık bırakmaları âdet olduğu halde Allah bu yerlerin kapatılmasının emretmiş; yani toplumda hâkim olan örf, iffeti korumak bakımından uygun bulunmamış ve toplum vahiy ile değiştirilmiştir. Hz. Peygamber’e (sav) iman eden o insanların tesettür ayeti geldikten sonraki durumunu Hz. Ayşe (r.anha) ‘nin ifadesiyle: “Bu âyet tebliğ edildiğinde kadınlar hemen başka elbiselerinden bir parça keserek onu başörtüsü yapmışlardır.” (Buhârî, “Tefsîr”, 24/12; Ebû Dâvûd, “Libâs”, 30-32).

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا

“Bugün sizin için dininizi kemale erdirdim. Size nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslâm’ı seçtim.” (Mâide, 3)

Rabbimizin bizim için seçtiği yaşam tarzından /dinden razıyız. Rabbim de bizlerden razı olsun. Amin. Ya Muin!

Mehmet Çatallar

Sakarya İl Vaizi